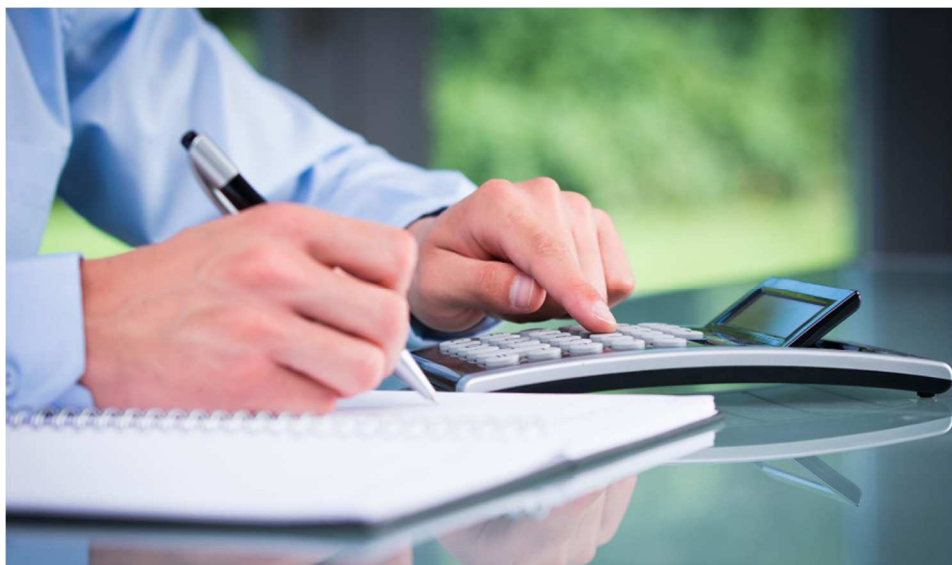

HEMSEDAL KOMMUNE

ÅRSREKNESKAP

2019

Oversyn

1	Balanserekneskapen	1
2	Revisor si beretning	3
3	Økonomisk oversikt - drift	5
4	Økonomisk oversikt – investering	9
5	Økonomisk oversikt – endring arbeidskapital	11
6	Økonomisk oversikt – anskaffelse og anvendelse av midler	11
7	Økonomisk oversikt – Regnskapsskjema 1A og 1B	12
8	Økonomisk oversikt – Regnskapsskjema 2A og 2B	15
	Note 0 - Rekneskapsprinsipp, vurderingsregler og organisering (jfr. KRS 6)	17
	Note 1 - Endring i arbeidskapital.....	18
	Note 2 - Ytingar til leing og revisor.....	19
	Note 3 - Pensjon.....	19
	Note 4 – Anleggsmidler	21
	Note 5 - Aksjer og andelar.....	21
	Note 6 - Sal av finansielle anleggsmiddel.....	21
	Note 7 - Langsiktig gjeld	22
	Note 8 - Avdrag på lån – minste tillatte avdrag	22
	Note 9 - Garantiansvar	23
	Note 10 - Anna vesentleg forplikting	23
	Note 11 - Finansielle egedelar og forpliktingar	23
	Note 12 - Avsetninger og bruk av fond	24
	Note 13 - Strykingar og rettingar	24
	Note 14 - Endring av rekneskapsprinsipp og rekneskapsmessig meirforbruk.....	24
	Note 15 - Kapitalkonto	25
	Note 16 - Gebyrfinansierte sjølvkosttenester - etterkalkyle 2019.....	26
	Note 17 - Usikre forpliktingar, betinga egedelar og hendingar etter balansedagen	26
	Note 18 - Vesentlege postar	26
	Note 19 - Verknad av endring rekneskapsprinsipp, rekneskaps-estimat og korreksjon av tidlegare års feil..	26
	Note 20 - Etablering og avvikling av KF	26
	Note 21 – Interkommunalt samarbeid.....	27

1 Balanserekneskapen

EIENDELER	Rekneskap 2019	Rekneskap 2018
Anleggsmidler	571 888 235	546 071 069
<u>Herav:</u>		
Faste eiendommer og anlegg (note 4)	275 741 723	269 281 768
Utstyr, maskiner og transportmidler (note 4)	19 442 575	16 173 449
Utlån	16 494 986	15 593 845
Konserninterne langsiktige fordringer	-	-
Aksjer og andeler (note 5)	1 811 850	1 661 850
Pensjonsmidler (note 3)	258 397 101	243 360 157
Omløpsmidler	167 368 603	158 968 420
<u>Herav:</u>		
Kortsiktige fordringer	35 308 748	22 730 976
Konserninterne kortsiktige fordringer	-	-
Premieavvik	16 385 527	13 163 387
Aksjer og andeler	-	-
Sertifikater	-	-
Obligasjoner	-	-
Derivater	-	-
Kasse, postgiro, bankinnskudd	115 674 328	123 074 057
SUM EIENDELER	739 256 837	705 039 489
EGENKAPITAL OG GJELD	Rekneskap 2019	Rekneskap 2018
Egenkapital	211 689 902	196 910 954
<u>Herav:</u>		
Disposisjonsfond	48 074 196	51 783 302
Bundne driftsfond	19 443 093	16 358 476
Ubundne investeringsfond	35 767 314	25 873 508
Bundne investeringsfond	4 126 678	3 586 217
Regnskapsmessig mindreforbruk	10 089 026	5 926 895
Regnskapsmessig merforbruk	-	-
Udisponert i inv.regnskap	-	-
Udekket i inv.regnskap	-	-
Kapitalkonto (note 15)	96 675 713	95 868 677
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	-2 486 119	-2 486 119
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	-	-

	Rekneskap 2019	Rekneskap 2018
Langsiktig gjeld	483 065 808	463 291 652
<u>Herav:</u>		
Pensjonsforpliktelser (note 3)	295 189 110	279 250 760
Ihendehaverobligasjonslån	-	-
Sertifikatlån	-	-
Andre lån (note 7)	187 876 698	184 040 892
Konsernintern langsiktig gjeld	-	-
	Rekneskap 2019	Rekneskap 2018
Kortsiktig gjeld	44 501 127	44 836 883
<u>Herav:</u>		
Kassekredittlån	-	-
Annen kortsiktig gjeld	43 503 380	43 511 086
Derivater	-	-
Konsernintern kortsiktig gjeld	-	-
Premieavvik	997 747	1 325 797
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	739 256 837	705 039 489
MEMORIAKONTI	Rekneskap 2018	Rekneskap 2018
Memoriakonto	18 546 458	18 786 569
<u>Herav:</u>		
Ubrukte lånemidler	7 853 287	13 089 260
Ubrukte konserninterne lånemidler	-	-
Andre memoriakonti	10 693 171	5 697 309
Motkonto for memoriakontiene	-18 546 458	-18 786 569
Hemsedal, 28. februar 2020		
Jan Olav Helling Rådmann	Arne Fredriksen Økonomisjef	

2 Revisor si beretning

Kommunerevisjon IKS

Ref.: 2020-117 Knut.Erik.Lie@Kommunerevisjoniks.no, tlf. 932 28 506 Fagemes, 14.5.2020

Til kommunestyret i Hemsedal kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmannen

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Hemsedal kommunes årsregnskap som viser kr 186 380 000 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 10 089 027. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Hemsedal kommune per 31. desember 2019, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsmelding og kommentarer til regnskapet i årsregnskapsdokumentet, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Fagernes, 14. mai 2020

Knut Erik Lie

Oppdragsansvarlig revisor

3 Økonomisk oversikt - drift

	R 2019	Reg. B 2019	Oppr. B 2019	R 2018
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	10 163 727	9 603 000	9 523 000	9 691 766
Andre salgs- og leieinntekter 2)	38 891 452	32 573 000	32 573 000	36 876 835
Overføringer med krav til motytelse 2) og 3)	33 046 406	13 061 000	12 733 000	29 389 814
Rammetilskudd 4)	70 605 119	75 800 000	75 800 000	67 566 816
Andre statlige overføringer	9 518 821	8 542 000	8 542 000	8 367 224
Andre overføringer	495 198	28 000	28 000	805 258
Skatt på inntekt og formue 4)	89 793 700	79 880 000	79 880 000	84 915 685
Eiendomsskatt	5 325 968	6 400 000	6 400 000	5 784 858
Andre direkte og indirekte skatter	3 083 546	3 000 000	3 000 000	2 728 214
Sum driftsinntekter	260 923 937	228 887 000	228 479 000	246 126 471
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter 1)	135 771 381	121 509 000	118 980 000	124 116 289
Sosiale utgifter	30 546 328	33 759 000	33 037 000	28 295 437
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	38 754 840	32 237 000	30 927 000	33 852 868
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	39 651 568	37 153 000	37 153 000	41 357 350
Overføringer	14 238 434	11 731 000	11 483 000	12 248 873
Avskrivninger 5)	12 000 289	10 614 000	10 614 000	10 902 655
Fordelte utgifter	-75 232	-	-600 000	-26 606
Sum driftsutgifter	270 887 608	247 003 000	241 594 000	250 746 867
Brutto driftsresultat	-9 963 671	-18 116 000	-13 115 000	-4 620 396
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte 6)	15 531 048	11 580 000	10 464 000	7 664 798
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	-	-	-	-
Sum eksterne finansinntekter	15 531 048	11 580 000	10 464 000	7 664 798
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	3 823 130	3 012 000	3 012 000	2 927 407
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån (note 8)	8 206 892	8 616 000	8 616 000	7 141 242
Utlån	-	-	-	-
Sum eksterne finansutgifter	12 030 022	11 628 000	11 628 000	10 068 649
Motpost avskrivninger 5)	12 000 289	10 614 000	10 614 000	10 902 655
Netto driftsresultat	5 537 644	-7 550 000	-3 665 000	3 878 408
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	5 926 895	5 927 000	-	13 068 203
Bruk av disposisjonsfond (note 12)	6 046 000	6 046 000	3 761 000	5 790 000
Bruk av bundne fond (note 12)	5 600 414	3 059 000	3 059 000	4 753 362
Sum bruk av avsetninger	17 573 309	15 032 000	6 820 000	23 611 565
Overført til investeringsregnskapet	10 000	-	-	10 000
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond (note 12)	4 326 895	4 402 000	75 000	13 068 203
Avsatt til bundne fond (note 12)	8 685 031	3 080 000	3 080 000	8 484 876
Sum avsetninger	13 021 926	7 482 000	3 155 000	21 563 078
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	10 089 027	-	-	5 926 895

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat syner eit positivt resultat med 5,537 mill. kroner mot budsjettert negativt resultat med 7,550 mill. kroner. Tilsvarande tal i 2018 var eit positivt netto driftsresultat på 3,878 mill. kroner.

Dei vesentlege avvika - UTGIFTER:

1) Netto lønsutgifter (Lønsutgifter korrigert for del av «Overføringer med krav til motytelse):

	R 2019	B 2019 - korr.	Avvik
Lønnskostnader inkl. skysskostnadar m.m.	135 771 381	121 509 000	14 262 381
Refusjon sjukdom og svangerskap	-7 058 632	-	-7 058 632
Netto avvik lønskostnader	128 712 749	121 509 000	7 203 749

Kommentar:

Lønnskostnader korrigert for refusjon for sjukdom og svangerskap (lengre fråver) vil vere ein indikator på kor mykje fråver som ein greier å administrere med eige bemanning. Det har vore ein tendens dei siste åra til at sjukefråveret netto kostar meir enn tidlegare, samstundes som avdelingane må dekke opp auka behov i periodar ved ekstra-bemanning.

Dei vesentlege avvika - INNTEKTER:

2) Andre sals- og leigeinntekter

Avviket heng i stor grad saman med tilknytingsavgifter andre inntekter frå sjølvkostområdet, som blir sett av til sjølvkostfond. Det same var tilfelle i 2018.

3) Overføringer med krav om motyting (beløp som ikkje er med i punkt 1, men inkl. ref. sjukdom og sv.sk)

<u>Overføringer med krav om motytelse</u>	R 2019	B 2019 - korr.	Avvik
Refusjon sjukdom og svangerskap	-7 058 632	-	-7 058 632
Refusjon frå staten	-231 084	-10 000	-221 084
Statstilskot opplæring	-	-	-
Andre statstilskot	-14 066 197	-6 771 000	-7 295 197
Kompensasjon for merverdiavgift	-5 582 679	-4 761 000	-821 679
Refusjon/tilskudd fra fylkeskommuner	-1 100 369	-180 000	-920 369
Refusjon frå kommuner	-4 261 120	-966 000	-3 295 120
Tilskudd frå private	-242 760	-10 000	-232 760
Refusjon fra private	-503 565	-363 000	-140 565
Vesentlege postar	-33 046 406	-13 061 000	-19 985 406

Den vesentlegaste posten her er andre statstilskot. Dette heng ofte saman med statlege prosjektmidlar som staten tilbyr kommunane, men med klare føresetnader om å bruke dei slik dei er tildelt, ofte med kommunal eigenandel eller eigeninnsats – sjå kommentar nedanfor.

Vi har vidare også meirinntekter som vertskommune for fosterbarn, ofte forsiktig budsjettert. Frå 2020 meir offensivt budsjettert.

Refusjon frå fylkeskommunen er eit særskilt tiltak med ein horisont over tre år.

Kommentar:

Inntekter er bra, men...

Dersom kommunen får meir inntekter enn budsjettert er dette positivt. Det finst likevel ikkje gratis pengar, det er alltid ei forplikting som følgjer med (nokre av inntektene er ganske like i form sjølv om dei er plassert på forskjellig art):

a) Refusjon frå staten – tilskot til vidareutdanning lærarar. Dette har sjølvsgt ei utgiftsside

b) Andre statstilskot – avvik gjeld i hovudsak tilskot til prosjekt. Desse tilskota blir sett av til fond dersom dei ikkje er nytta til føremålet dei er søkt om i året.

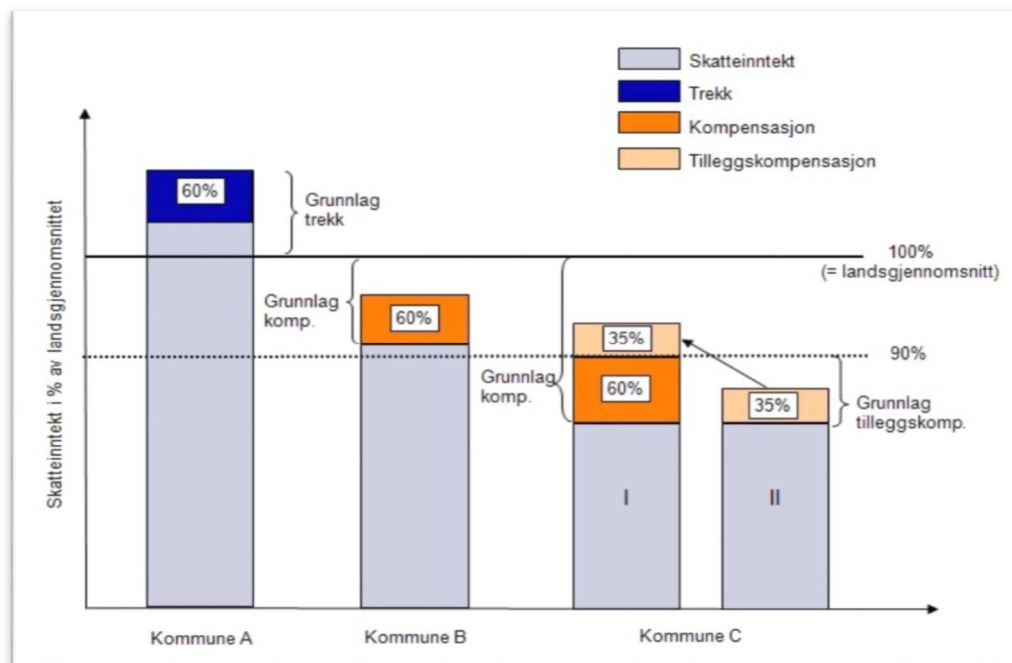
Tilskot som blir søkt etter må ha som føremål å gjere organisasjonen betre og meir effektiv med dei ressursane ein har og bør ikkje skape nye behov.

I den grad tilskotet motiverer til utgiftsauke, så kan dette vere utan at kommunestyret har ynskt dette. Tilskot som søkast på bør difor vere som ein del av kommunen sin langsiktige strategi.

4) Skatt og rammetilskot

	R 2019	B 2019 - korr.	Avvik
Rammetilskot	70 605 119	75 800 000	-5 194 881
Skatt på formue og inntekt	89 793 700	79 880 000	9 913 700
Frie inntekter - inntektssystemet	160 398 819	155 680 000	4 718 819

Rammetilskot og skatt på formue og inntekt heng for mange kommunar saman og eit begrep som utgiftsutjamning blir nytta til å jamne ut dei største skilnadene mellom skatterike kommunar og skattefattige kommunar. Modellen er som synt under:

Hemsedal kommune er ein rik skattekommune og vil bli trukke i rammetilskot dersom skatteinntektene aukar meir enn føreset. Administrasjonen kan ikkje vite heilt sikkert kva som blir endring i frie inntekter før skatt for november månad er motteke. Kommunen fekk inn meir i frie inntekter enn budsjettert.

5) Avskrivningar

Avskrivning i kommunalt rekneskap er ikkje noko vesentleg begrep med unnatak av berekning av mindre avdrag, sjå note 8.

6) Renter og utbytte

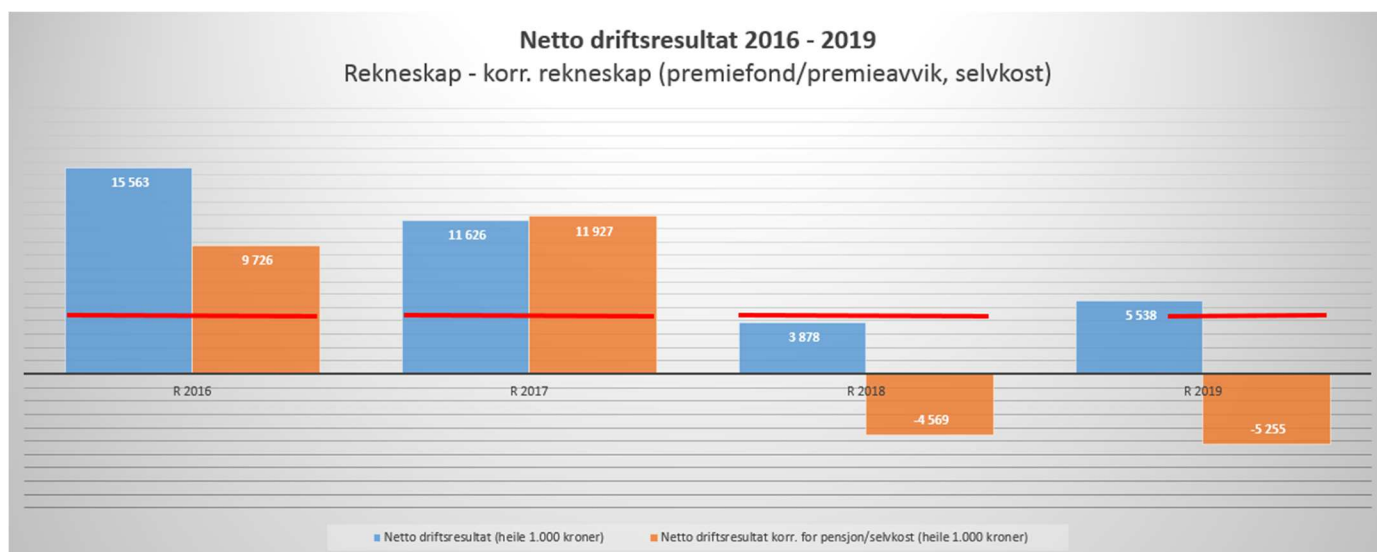
<u>Renter og utbytteinntekter</u>	R 2019	B 2019	Avvik
Renteinntekter	-2 396	-1 464	-932
Fortjeneste kraftrettigheter - Hemsedal Energi KF/AS	-13 134	-10 116	-3 018

Regneskapsmessig mindreforbruk

Etter regnskapsreglane skal budsjettet bruk av disposisjonsfond inntektsførast. Etter å ha gjort alle lovmessige fondstransaksjonar inkl. disposisjonsfondet som er nemnd over, så ender vi opp med eit regneskapsmessig mindreforbruk på kr. 10.089.026,44.

Kommunestyret skal i ein eigen sak ta stilling til korleis mindreforbruket skal disponerast.

Nokre regneskapsbegrep – 2016 – 2019 (utvikling):

Den raude streken er målet som blir sett frå «Teknisk beregningsutval for kommunal økonomi» ([TBU](#))

Den oransje søyla er normalt den aller viktigaste. Denne justerer for spesielle inntekter og kostnader som kommunen i liten grad kan rekne inn i normal drift.

Inntekter på sjølvkostområdet er ikkje kommunen sine pengar og må setjast av til fond. Tilknytingsgebyr er døme på ei slik inntekt. Denne hadde vore meir logisk å plassere som investeringsrefusjon, men altså ikkje etter lovverket.

Premieavvik og premiefond er andre transaksjonar som verkar på resultatbegrepa til kommunen. Desse svingar og er utanfor kommunen sin kontroll. Dei kan vere både positive og negative for drifta. Dei siste åra har dei vore positive. Premieavvik er i seg sjølv berre ein papirtransaksjonar som blir ført berre mot kapitalkonto.

Det er særst viktig å ta dette forholdet med seg ved analyse av den kommunal drifta.

Med referanse til tertialrapporten pr. 2. tertial, vart resultatet betra litt ved at større utbetalingar som gjaldt Bruøyne vart gjort om til investering.

4 Økonomisk oversikt – investering

	R 2019	Rev. B 2019	Oppr. B 2019	R 2018
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom 1)	15 185 397	-	-	6 335 666
Andre salgsinntekter 2)	118 817	-	-	-
Overføringer med krav til motytelse 2)	1 771 423	-	-	9 070 145
Kompensasjon for merverdiavgift 3)	3 712 315	5 154 000	3 093 000	4 078 352
Statlige overføringer	62 500	65 000	65 000	-
Andre overføringer	-	-	-	215 000
Renteinntekter og utbytte	-	-	-	-
Sum inntekter	20 850 452	5 219 000	3 158 000	19 699 163
Utgifter				
Lønnsutgifter	-	-	-	68 679
Sosiale utgifter	-	-	-	19 682
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	24 931 400	23 060 000	24 915 000	23 736 051
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	-	-	-	-
Overføringer 3)	3 712 315	5 154 000	3 093 000	4 078 352
Renteutgifter og omkostninger	-	-	-	-
Fordelte utgifter	-	-	-	-
Sum utgifter	28 643 715	28 214 000	28 008 000	27 902 765
Finanstransaksjoner				
Avdrag på lån	457 302	420 000	420 000	1 752 331
Utlån	1 310 000	2 500 000	2 500 000	2 610 000
Kjøp av aksjer og andeler (note 5)	728 905	780 000	630 000	630 447
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond (note 12)	15 185 397	-	-	13 255 938
Avsatt til bundne investeringsfond (note 12)	540 462	-	-	1 022 949
Sum finansieringstransaksjoner	18 222 066	3 700 000	3 550 000	19 271 665
Finansieringsbehov	26 015 329	26 695 000	28 400 000	27 475 267
Dekket slik:				
Bruk av lån	17 735 974	12 961 000	27 350 000	11 309 924
Salg av aksjer og andeler	-	-	-	20 000
Mottatte avdrag på utlån	987 764	420 000	420 000	3 081 280
Overført fra driftsregnskapet	10 000	-	-	10 000
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	73 022
Bruk av disposisjonsfond (note 12)	1 990 000	2 000 000	-	400 000
Bruk av bundne driftsfond	0	-	-	-
Bruk av ubundne investeringsfond (note 12)	5 291 591	11 314 000	630 000	10 881 040
Bruk av bundne investeringsfond	-	-	-	1 700 000
Sum finansiering	26 015 329	26 695 000	28 400 000	27 475 267
Udekket/udisponert	-	-	-	-

Udisponert i investeringsrekneskapen

Hemsedal kommune har eit høgt, men ynskt aktivitetsnivå når det gjeld investeringar. Ettersom planar blir utsett frå utbyggar si side eller at kommunen sjølv ikkje maktar å gjennomføre alle planane, har ein eit etterslep. Frå 2019 vart fleire prosjekt utsett og overført til 2020-budsjettet. Dette førte også til at administrasjonen re-budsjetterte 2019-

I 2019 har kommunen investert 28,64 mill. kroner.

Investeringsrekneskapen er gjort opp i balanse.

Dei vesentlege avvika - INVESTERINGSUTGIFTER:

Ingen vesentlege avvik, men så vart budsjettet justert seint på hausten.

Dei vesentlege avvika - INVESTERINGSINNTEKTER:

- 1) Sal av driftsmidlar og fast eigedom. Hemsedal har selt særst mange tomter i 2019. Inntektene er vanskeleg å budsjettere og i 2019 har administrasjonen valt å ikkje budsjettere. I åra som kjem har ein budsjettert optimistisk, men dersom 2019 er malen vil ein kunne sjå lyst på framtida. Regelen er uansett at tomtesalsinntekter blir sett av til ubunde investeringsfond. Slik er det i budsjettet frå og med 2019.
- 2) Overføringar med krav til motyting – gjeld i hovudsak anleggstilskot, statlege tilskot og ev. statleg refusjon. Også for slike inntekter er det utfordrande å budsjettere rett og det vil vere rimeleg å sette av inntektene til ubunde investeringsfond, ev. bunde investeringsfond for inntekter som må rapporterast bruk på.
- 3) Kompensasjon for meirverdiavgift (inntekt) – overføringar (utgift) gjeld same forhold: For investeringsutgifter som ikkje gjeld sjølvkost blir det rekna meirverdi og tilsvarande også momskompensasjon som inntekt.

Avviket har likevel lita betyding.

5 Økonomisk oversikt – endring arbeidskapital

	R 2019	R 2018
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	-7 399 729	9 555 252
Endring ihendehaverobl og sertifikater	-	-
Endring kortsiktige fordringer	12 577 772	5 699 391
Endring premieavvik	3 222 139	2 363 794
Endring aksjer og andeler	-	-
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	8 400 182	17 618 436
KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	335 756	-3 697 127
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B) (note 1)	8 735 938	13 921 309

6 Økonomisk oversikt – anskaffelse og anvendelse av midler

Anskaffelse og anvendelse av midler	R 2019	Reg. B 2019	Oppr. B 2019	R 2018
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	260 923 937	228 887 000	228 479 000	246 126 471
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	20 850 452	5 219 000	3 158 000	19 699 163
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	34 254 786	24 961 000	38 234 000	22 076 002
Sum anskaffelse av midler	316 029 175	259 067 000	269 871 000	287 901 637
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	258 887 319	236 284 000	229 330 000	239 844 212
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	28 643 715	28 214 000	28 008 000	27 902 765
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	14 526 230	15 328 000	15 178 000	15 061 427
Sum anvendelse av midler	302 057 264	279 826 000	272 516 000	282 808 404
Anskaffelse - anvendelse av midler	13 971 911	-20 759 000	-2 645 000	5 093 233
Endring i ubrukte lånemidler	-5 235 973	-	-	8 428 076
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	-	-	-	-
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Investerin	-	-	-	-
Endring i arbeidskapital	8 735 938	-20 759 000	-2 645 000	13 921 309

Rekneskapsskjema 1A og 1B

Rekneskapsskjema 1A og 1B er oversyn som må følgje rekneskapen.

Rekneskapsskjema 1A - del A blir eit mål på dei økonomiske nettorammane som kommunestyret gir verksemdene for å drive med dei gode føremåla. Skatteinntekter og rammetilskot blir rekna med.

Motsvarande vil det vere ein del lovpålagte krav som kommunen må følgje. Dette gjeld t.d. avsetning til bundne fond som kjem i verksemdene, men som etter loven må setjast av. Det er ikkje kommunen sine pengar. Døme er sjølvkostinntekter og tilskot som ikkje vert nytta og som gjevar krev skal enten betalast attende eller nyttast neste år.

I Hemsedal er fordelinga av nettorammane for ein stor del knytt opp til den politiske organiseringa, sjølv om det finst unntak.

1) Til fordeling drift:

For rekneskap 2019 syner rekneskapen at det har komme netto om lag 5 millionar kroner meir til disposisjon enn det som var budsjettert:

	R 2019	B 2019-REV	B 2019-OPPR	R 2018
Til fordeling drift	186 380	181 124	176 123	169 007

Kommentar:

Hemsedal kommune fekk i 2019 om lag 4,7 mill. kroner meir i skatt og rammetilskot. Samstundes måtte kommunen sette av netto om lag 5,6 mill. kroner til bundne fond, sjølvkostfond, tilskot med bindingar og liknande.

Rekneskapsskjema 1B

I 2019 har både oppvekst og kultur samt helse- og omsorg hatt eit meirforbruk. Rådmannen med stab inkl. nytt område «Finans og anna» har hatt mindreforbruk eller fått meir-inntekter. Teknisk har hatt store inntekter frå sjølvkostområdet der ganske mykje av inntektene etter regler om sjølvkost blir sett av til sjølvkostfond.

2) Rådmannen med sentraladministrasjon:

Regnskapsskjema 1B - drift (heile 1.000 kroner)	R 2019	B 2019-REV	B 2019-OPPR	R 2018
10 A - Sentraladm.				
Utgifter	25 940	27 067	27 163	21 795
Inntekter	-1 787	-1 757	-1 507	-1 257
Netto-utgifter	24 153	25 310	25 656	20 538
10 B - Finans - anna				
Utgifter	7 503	10 614	10 614	14 013
Inntekter	-12 086	-10 614	-10 614	-10 915
Netto-utgifter	-4 583	-	-	3 098

Rådmannen sitt område er ein sekkepost for ymse avvik gjennom budsjettert. Frå rekneskapsåret 2018 vart er sekkeposten som gjeld t.d. pensjon, avskrivning, renter og avdrag, pensjonsavrekning og liknande skilt ut. Då kan rådmannen med stab lettare bli vurdert ut frå si verksemd og ikkje noko som er utanfor rådmannen sin kontroll.

Pensjonskostnader og mva. er frå 2019 budsjettert på den einskilde verksemd.

3) Kultur og oppvekst:

20 - Kultur og oppvekst	R 2019	B 2019-REV	B 2019-OPPR	R 2018
Utgifter	81 969	69 073	67 315	74 465
Inntekter	-17 863	-6 967	-6 887	-15 342
Netto-utgifter	64 106	62 106	60 428	59 123

Meirforbruket vil bli forklart i årsmeldinga.

4) Helse og omsorg:

30 - Helse og omsorg	R 2019	B 2019-REV	B 2019-OPPR	R 2018
Utgifter	94 489	81 319	80 289	82 800
Inntekter	-20 877	-12 034	-12 034	-19 561
Netto-utgifter	73 612	69 285	68 255	63 239

Meirforbruket vil bli forklart i årsmeldinga.

5) Teknisk:

40 - Teknisk	R 2019	B 2019-REV	B 2019-OPPR	R 2018
Utgifter	61 062	58 930	56 813	57 701
Inntekter	-42 059	-34 507	-35 029	-40 618
Netto-utgifter	19 003	24 423	21 784	17 083

Mindreforbruket vil bli forklart i årsmeldinga.

6) Totalt:

Alle avdelingar:	R 2019	B 2019-REV	B 2019-OPPR	R 2018
Utgifter	270 963	247 003	242 194	250 774
Inntekter	-94 672	-65 879	-66 071	-87 693
Netto-utgifter	176 291	181 124	176 123	163 081
Mindreforbruk (overskot)	10 089	-	-	5 926

8 Økonomisk oversikt – Regnskapsskjema 2A og 2B

Regnskapsskjema 2A - investering (heile 1.000 kroner)	R 2019	B 20189- REV	B 2019-OPPR
Investeringer i anleggsmidler	28 644	28 214	28 008
Utlån og forskutteringer	1 310	2 500	2 500
Kjøp av aksjer og andeler	729	780	630
Avdrag på lån	457	420	420
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-
Avsetninger	15 726	-	-
Årets finansieringsbehov	46 866	31 914	31 558
Finansiert slik:			
Bruk av lånemidler	17 736	12 961	27 350
Inntekter fra salg av anleggsmidler	15 185	-	-
Tilskudd til investeringer	63	65	65
Kompensasjon for merverdiavgift	3 712	5 154	3 093
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	2 759	420	420
Andre inntekter	119	-	-
Sum ekstern finansiering	39 574	18 600	30 928
Overført fra driftsregnskapet	10	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-
Bruk av avsetninger	7 282	13 314	630
Sum finansiering	7 292	13 314	630
Udekket/udisponert	-	-	-

Rekneskapsskjema 2B – neste side...

Brutto investeringer i anleggsmidler - spesifikasjon	R 2019	B 2019- REV	B 2019-OPPR
004 - Avvik brannstasjon, lager/verksted teknisk	254	263	-
005 - Investering bygg, jfr. Plan for vedlikehold/inv	2 152	2 160	2 160
007 - Veglyst	277	1 115	640
008 - Utvikling sentralskole + HBU	683	705	3 000
010 - Krikken - ny drikkevasskilde	2 393	-	-
020 - Tiltak gamle Venås bru - overtaking og sikring	-	240	-
025 Bruøyne med friområder	18	100	100
038 - Asfaltering Svøo III bustadfelt	749	1 550	1 550
039 - Utbreiing Øynevegen - trafikksikring	419	900	900
040 - Ny modulbarnehage Ulså barnehage	-	-	300
046 - El-ladestasjon for kommunale biler	118	130	130
053 - Ny driftskontroll kommunale VA-anlegg	746	800	1 800
056 - Utviding av returpunkt Holdebakken	-	-	2 000
057 - Bygdaheimen - velferdsteknologi	-	280	200
078 - Nytt avløpsanlegg Tuv	-	400	400
094 - Utbetring veg Gjuva - Grøndalsvegen	996	1 037	1 000
100 - Bru Bruøyne - K-sak 50/2019	1 990	2 000	-
108 - Høgdebasseng Holdebakken	2 525	1 000	6 000
112 - Salg av kommunale boliger - Skadvin barnehage	31	-	-
115 - Utvikling av bustadfelt BU7	552	450	2 950
116 - Øya camping	47	-	-
125 - Tuv barnehage - leikeplassutstyr	90	75	75
139 - Ny innløpspumpestasjon Trøim RA	928	1 351	-
142 - Etablering gang-/sykkeveg Moavegen-Lauparvegen	31	-	-
143 - Utbygging Fiskum (Trøim sør)	392	710	710
149 - Utbygging Svøo	578	-	-
157 - Dagsenter, omsorgsboliger m.m.	20	-	1 000
160 - Rehabilitering ledningsnett (Ulså)	-	367	-
164 - EPC-bygg over 1.000 m2	3 527	2 822	-
180 - CIP-anlegg - Ulså renseanlegg	2 035	2 300	-
228 - Utbygging VA-nett via Tinden	-	184	-
239 - Lettere gangveg Moavegen - Tuv	3 381	2 121	-
NETTO - investert (i Budsjett er mva. inkl).	24 932	23 060	24 915
MVA med momskompensasjon	3 712	5 154	3 093
Totalt - investeringer	28 644	28 214	28 008

NOTER TIL

ÅRSREKNESKAPET

2019

Note 0 - Rekneskapsprinsipp, vurderingsregler og organisering (jfr. KRS 6)

Kommunerekneskapen er finansielt orientert, og skal syne alle økonomiske midlar som er tilgjengelege i året, og bruken av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasserast i det året som følgjer av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar i løpet av året som gjeld kommunen si verksemd, skal gå fram av drifts- eller investeringsrekneskapen i året, enten dei er betalt eller ikkje.

Rekneskapen er avlagt i samsvar med god kommunal rekneskapsskikk samt kommunale regnskapsstandardar (KRS) utgjeve av «Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS)».

Kommunen har ikkje marknadsbaserte verdipapir som inngår i ein handelsportefølje, dvs. verdipapir som løpande vurderast i forhold til kjøp og sal der ikkje realiserte gevinstar pr. 31.12 kan inntektsførast. Kommunen sine omløpsmidlar er vurdert etter lågaste verdis prinsipp av kostnader til anskaffing og verkeleg verdi.

Kommunen har ikkje periodisert variabel løn i desember ved å utgiftsføre påkomme, ikkje utbetalt variabel lønn, men rekneskapen inneheld 12 månader med variabel løn.

Fakturering av vesentlege inntekter for vatn, avløp, eigenbetaling barnehage osb. er periodisert til riktig rekneskapsår ut frå om inntekta er opptent pr. 31.12.2018.

Ved lånefinansiering av investeringar er ikkje renteutgiftene lagt til kostnad til anskaffing i samsvar med anbefalt løysing i KRS nr. 2.

Organisering av kommunen si verksemd

Den samla verksemda til kommunen er organisert innafor kommunen sin ordinære organisasjon med unntak av Hemsedal Energi KF / Hemsedal Energi AS, Kommunerevisjon IKS, Hallingdal brann- og redningsteneste IKS, Hallingdal Renovasjon IKS, Retura Val-Hall AS, Vinn AS, IKA Kongsberg, PPT Nedre Hallingdal IKS og Kommunehelsesamarbeid Vestre Viken. Desse selskapa legg fram sjølvstendige rekneskap.

I tillegg deltek kommunen i interkommunalt samarbeid som Regionrådet i Hallingdal, Skatteoppkrevaren i Hallingdal, Felles barnevern i Hallingdal, Felles legevaktsentral og nattlegevakt, IKT Hallingdal, Miljøretta helsevern i Hallingdal og Hallingdal Etablerersenter.

Note 1 - Endring i arbeidskapital

NOTE nr. 1: Endring i arbeidskapital

Del 1 Endring i arbeidskapital bevilgningsregnskapet

Anskaffelse av midler		Regnskap 2019
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(600:670;700:780;800:895)	-260 923 937
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(600:670;700:770;800:895)	-20 850 452
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(900:929)	-34 254 786
Sum anskaffelse av midler	U	-316 029 176
Anvendelse av midler		
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(010:285;300:480) -690	258 887 319
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(010:285;300:480)	28 643 715
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(500:529)	14 526 230
Sum anvendelse av midler	W	302 057 264
Anskaffelse - anvendelse av midler	U+W	-13 971 912
Endring i ubrukte lånemidler	Bal: 2.91(Rt) - 2.91(Rt-1)	5 235 974
Endring i arbeidskapital		-8 735 938

Del 2 Endring i arbeidskapital balansen

Tekst	Konto	Regnskap 2019
Omløpsmidler	2.1	
Endring kortsiktige fordringer	2.13 - 2.17	12 577 772
Endring aksjer og andeler	2.18	-
Premieavvik	2.19	3 222 139
Endring sertifikater	2.12	-
Endring obligasjoner	2.11	-
Endring betalingsmidler	2.10	-7 399 729
Endring omløpsmidler		8 400 182
Kortsiktig gjeld	2.3	-
Endring kassekredittlån	2.31	
Endring annen kortsiktig gjeld	2.32 - 2.38	-7 706
Premieavvik	2.39	-328 050
Endring arbeidskapital		8 735 938

Note 2 - Ytingar til leing og revisor

Godtgjersle til revisor

Utgifter er fordelt som følgjande:

	R 2019	R 2018
Rekneskapsrevisjon inkl.attestasjonar og bistand	218 000	182 000
Attestasjon	12 000	20 000
Pasientrekneskap	0	0
Forvaltningsrevisjon	43 000	5 000
Særattestasjonar	34 000	16 000
Bistand	10 000	12 000
Styrearbeid/kontrollutval	32 000	45 000
Reisetillegg	40 000	0
Sum	389 000	280 000

Ytingar til ordførar (valgår – 2 ordførarar i perioder):

Godtgjersle til ordførar	R 2019	R 2018
Godtgjering - 12 månader	994 475	852 460
Anna godtgjering (telefon, breiband, anna)	5 484	4 392

Ytingar til rådmann

Ytingar til rådmannen	R 2019	R 2018
Løn (grunnlag for ferieåpenger -ltr. oppgåve)	827 500	795 385
Anna godtgjering (telefon, breiband, anna)	4 392	4 392
Pensjon (berekna frå 16,5% (2019)og avrunda)	136 500	127 000

Note 3 - Pensjon

Pensjonsordninga i Hemsedal kommune.

Hemsedal har kollektiv pensjonsordning i KLP (Kommunal Landspensjonskasse) og SPK (Statens pensjonskasse) som sikrar ytingsbasert pensjon for tilsette i kommunen. Ordninga omfattar alders og utførepensjon med samla pensjonsnivå på 66% saman med folketrygda. Pensjonane blir samordna med utbetalingar frå NAV.

Hemsedal kommune har vald å ha 100% utjamning for AFP ordning, dvs. at kommunen har ingen vidare forpliktingar knytt til denne ordninga.

Rekneskapsføring av pensjon

Etter §13 i rekneskapsforskrifta skal driftsrekneskapa belastast med pensjonskostnadar som er rekna ut frå langsiktige føresetnader om avkasting, lønsvekst og G-regulering.

Pensjonskostnadar reknast på ein annan måte enn pensjonspremien som blir betalt til pensjonsordninga.

Forskjellen mellom betalt premie og berekna pensjonskostnad blir kalla premieavvik.

Premieavviket inntektsførast eller utgiftsførast i driftsrekneskapet. Premieavviket amortiserast heilt eller delvis året etter. Frå og med 2014 blir premieavviket amortisert med 1/7 pr. år. Frå 2011 til 2013 1/10 pr. år og frå 2002 til 2010 med 1/15 pr. år. Dette er ein rein papirtransaksjon som må forklarast i årsmelding og som anna note.

Pensjonsmidlane og pensjonsforplikting er ført opp i balansen under anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

Utrekningsvilkår (§13-5)

Utrekningsvilkår (§13-5)	KLP	SPK
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Forventa lønsvekst	2,97 %	2,97 %
Forventa G-regulering/pensjonsregulering	2,97 %	2,97 %
Forventa avkastning	4,50 %	4,00 %

KLP 2019

Årets netto pensjonskostnad spesifisert (§ 13-1 nr. C)					
PENSJONSKOSTNADER	2018	2019			
Årets opptjening	11 055 163	11 996 753			
Rentekostnad	9 251 907	9 925 992			
Brutto pensjonskostnad	20 307 070	21 922 745			
Forventet avkastning	-9 149 698	-9 630 762	PREMIEAVVIK	2018	2019
Netto pensjonskostnad	11 157 372	12 291 983	Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	15 941 508	18 114 125
Sum amortisert premieavvik	1 468 687	2 064 023	Administrasjonskostnad	-850 909	-750 207
Administrasjonskostnad	850 909	750 207	Netto pensjonskostnad	-11 157 372	-12 291 983
Samlet kostnad (inkl. administrasjon)	13 476 968	15 106 213	Premieavvik	3 933 227	5 071 935

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser og beregnet akkumulert

premieavvik og beregningsforutsetningene (§ 13-1 nr. E):

PENSJONSFORPLIKTELSE	31.12.2018	31.12.2019			
Brutto påløpt forpliktelse	236 446 895	254 132 975	PENSJONSFORPLIKTELSE	31.12.2018	31.12.2019
Pensjonsmidler	215 918 922	228 386 824	Akkumulert premieavvik KLP	10 900 803	13 908 715
Netto forpliktelse før arb.avgift	20 527 973	25 746 151	Akkumulert AGA premieavvik KLP	1 153 929	1 474 075

SPK 2019

Årets netto pensjonskostnad spesifisert (§ 13-1 nr. C)					
PENSJONSKOSTNADER	2018	2019			
Årets opptjening	2 312 343	2 102 512			
Rentekostnad	1 425 067	1 362 594			
Brutto pensjonskostnad	3 737 409	3 465 106			
Forventet avkastning	-1 058 476	-1 105 282	PREMIEAVVIK	2018	2019
Netto pensjonskostnad	2 678 933	2 359 824	Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	2 439 610	2 623 308
Sum amortisert premieavvik	42 779	-16 480	Administrasjonskostnad	-77 703	-77 424
Administrasjonskostnad	77 703	77 424	Netto pensjonskostnad	-2 678 933	-2 359 824
Samlet kostnad (inkl. administrasjon)	2 799 415	2 420 768	Premieavvik	-317 026	186 060

PENSJONSFORPLIKTELSE	31.12.2018	31.12.2019			
Brutto påløpt forpliktelse	39 364 079	37 529 957	PENSJONSFORPLIKTELSE	31.12.2018	31.12.2019
Pensjonsmidler	-27 441 235	-30 010 277	Akkumulert premieavvik STP	-198 361	3 412
Netto forpliktelse før arb.avgift	11 922 845	7 519 680	Akkumulert AGA premieavvik STP	-18 780	1 578

Note 4 - Anleggsmidler

	EDB-utstyr, kontor,maskiner	Anleggsmaskiner	Brannbiler	Boliger,skoler, veier	Adm.bygg. sykehjem mv	Tomte områder	Immaterielle eiendeler	Sum
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	ingen		
Avskrivningsplan	lineær	lineær	lineær	lineær	lineær			
Anskaffelse 1.1.2019	2 481 280,87	13 635 845,47	35 917 985,51	154 004 341,09	56 699 263,67	22 716 500,21		285 455 216,82
Årets tilgang	0,00	4 408 336,14	9 171 764,76	13 010 524,12	317 661,44	1 735 428,90		28 643 715,36
Årets avgang	0,00	-0,04	0,00	42 142,95		6 872 202,16		6 914 345,07
Anskaffelseskost 31.12.2019	2 481 280,87	18 044 181,65	45 089 750,27	166 972 722,26	57 016 925,11	17 579 726,95	0,00	307 184 587,11
Akk.avskrivninger pr.31.12.2019	272 224,32	828 212,20	2 911 839,11	5 830 009,18	2 158 004,40			12 000 289,21
Bokført verdi pr.31.12.2019	2 209 056,55	17 215 969,45	42 177 911,16	161 142 713,08	54 858 920,71	17 579 726,95	0,00	295 184 297,90
Årets avskrivninger								
Årets nedskrivninger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Tap ved salg av anleggsmidler								
Gevinst ved salg av anleggsmidler								

Note 5 - Aksjer og andelar

Selskapsnamn	Tal aksjer	Pålydande	Bokført verdi	
			31.12.2019	31.12.2018
Hallingdal Kraftnett AS			360 000	360 000
Vinn Hallingdal AS - 1 aksje - kr. 5.000	1	5 000	5 000	5 000
Vinn Hallingdal AS - 1 aksje - kr. 150.000	1)	150 000	150 000	0
Kommunekraft AS	1	1 000	1 000	1 000
Hemsedalbruket AS	15	5 000	75 000	75 000
Husfliden Hallingdal AS (tidl. Hallingdal Husflid L/L)			1 000	1 000
Hemsedal Bioenergi AS	1000	10 000	1 000 000	1 000 000
Strupa-Gravset Hyttefelt AS	5	15 000	85 000	85 000
Hemsedal Aktivitetsanlegg AS	33	300	9 900	9 900
Kommunerevisjon IKS			124 950	124 950
Egenkapitalinnskudd KLP			5 508 363	5 226 458
Egenkapitalinnskud Vestviken 110 IKS			12 890	12 890
			7 333 103	6 901 198

NB! Hemsedal Energi KF ble omdannet til AS i 2019. Inngangsverdi vil bli satt i løpet av 2020.

Note 6 - Sal av finansielle anleggsmiddel

Hemsedal kommune har ikkje seld finansielle anleggsmidler i 2019.

Note 7 - Langsiktig gjeld

	Restgjeld 31.12.19	Restgjeld 31.12.18	Avdrag 2019	Gj.sn. Attstående løpetid (år)
Kommunalbanken	155 356	152 408	7 052	21,0
Husbanken	12 789	10 746	416	25,6
Lindorff/Opplysningsv.fond	-	-	-	
Sparebank 1	-	-	-	
KLP Kommunekreditt	19 732	20 887	1 154	17,1
SUM BOKFØRT LANGSIKTIG GJELD	187 877	184 041	8 622	20,8

Spesifikasjon - gjeldsarter	Restgjeld 31.12.19	Restgjeld 31.12.18
Lån til videreformidling - Startlån	9 070	8 743
Lån til videreformidling - idrettslag	471	471
Lån til videreformidling - Utmarkslag	1 091	1 091
Sjølvkostlån - stipulert	43 000	40 000
Kommunale lån - egne inv.	133 686	133 686
SUM BOKFØRT LANGSIKTIG GJELD	187 318	183 991

Fordeling langsiktig gjeld etter renteform (ekskl. startlån)	Restgjeld 31.12.19	Restgjeld 31.12.18	Gj.sn.rente %
Langsiktig gjeld med fast rente - 2018	17 534	18 138	2,06 %
Langsiktig gjeld med fast rente - 2019	10 000		2,41 %
Langsiktig gjeld med flytende rente	175 088	-	2,06 %

Langsiktig gjeld med fast rente	Restgjeld 31.12.19	Rentebinding til	Rentesats
KLP Bank - 2018	17 534	01.10.2021	2,06 %
KLP Bank - 2019	10 000	01.10.2021	2,41 %

Note 8 - Avdrag på lån – minste tillatte avdrag

Beregning av minste tillatte avdrag på lån jf KL § 50 nr 1 og 2 (dvs lån til egne investeringer)

Kapittel	Balanseregnskapet	NB ! Tall	01.01.2019	Sum
	Langsiktig gjeld egne investeringer :		187 876 698	
2.41 – 2.42	Ihendehaverobl. lån til egne		0	
2.43 – 2.44	Sertifikatlån til egne investeringer		0	
2.45 – 2.49	Andre lån til egne investeringer		0	
NB !	Minus Lån til videre utlån og forskudd		-14 351 000	
	Sum langsiktig gjeld egne		173 525 698	173 525 698
	Anleggsmidler :			
2.27....	Faste eiendommer og			251 579 727
2.24...	Utstyr, masikner og transportmidler			19 442 575
	Lånefin tomter *1	Ansk.kost	Akk.avskrivnin	
2.27...	Bokført verdi tomter 1.1	0	0	0
	Sum anleggsmidler			271 022 302
	Årets avskrivninger jf øk.oversikt drift -			12 000 283

Beregning av minste tillatte avdrag ut fra forenklet brøk :			
Sum l-gjeld / bokført verdi anl.midler * årets avskrivninger			
Sum L.gj	Bokf.verd	Avskrivn	Minste tillatte
173 525 698	271 022 302	12 000 283	7 683 344
Minste tillatte avdrag overføres til anbefalt note nr 16			

Dato / sign: 15.2.2019

Betalt avdrag 2019

8.206.000

Note 9 - Garantiansvar

Gitt overfor	Hallingdal Renovasjon IKS		Beløp pr. 31.12		Utløper år
	Opprinnelig garanti	Rest-garanti 2019	2019	2018	
lånenummer 20100424	45 000 000	24 750 000	2 609 000	2 846 000	2030
lånenummer 20120184	20 000 000	12 500 000	1 318 000	1 423 000	2032
lånenummer 20120644	4 500 000	-	-	263 000	2032
lånenummer 20130238	6 300 000	2 409 590	254 000	346 000	2024
lånenummer 20140141	6 300 000	4 567 500	481 000	515 000	2034
lånenummer 20150319	5 100 000	4 080 000	430 000	457 000	2035
lånenummer 20160280	6 600 000	5 610 000	591 000	609 000	2036
lånenummer 20170263	10 000 000	6 875 000	725 000	856 000	2025
lånenummer 20170264	9 500 000	6 785 720	715 000	858 000	2024
lånenummer 20180117	11 100 000	9 141 180	963 000	1 101 000	2026
lånenummer 20190197	10 464 160	9 993 190	1 053 000	-	2030
Sum garantiansvar		86 712 180	9 139 000	9 274 000	

Gitt overfor	IKA Kongsberg IKS		Beløp pr. 31.12		Utløper år
	Opprinnelig garanti	Rest-garanti 2019	2019	2018	
KBN-20140635	-	-	-	945 000	
KBN-20170387	-	-	-	420 000	
KBN-20190571 1)	133 149 800	133 149 800	1 331 500	-	2055
Sum garantiansvar	-	-	1 331 500	1 365 000	

Gitt overfor	Hemsedal Energi AS		Beløp pr. 31.12		Utløper år
	Opprinnelig garanti	Rest-garanti 2019	2019	2018	
KBN 20130424	11 103 780	11 103 780	11 103 780	-	2033
KBN 20180073	11 938 000	11 938 000	11 938 000	-	2043
10% av total gjeld 2)	2 304 178	2 304 178	2 304 178	-	
Sum garantiansvar	25 345 958	25 345 958	25 345 958	-	

Note 10 - Anna vesentleg forplikting

Kommunen har ingen andre vesentlege forpliktingar pr.31.12.2019

Note 11 - Finansielle egedelar og forpliktingar

Kommunen har ingen finansielle egedelar og forpliktingar som ikkje er nemnd i balansen

Note 12 - Avsetninger og bruk av fond

Disposisjonsfond	Beløp:
<i>Beholdning 1.1.2019</i>	-51 783 302
Avsetning til fondet - 15400	-4 326 895
Bruk av fondet i driftsregnskapet - 19400	6 046 000
Bruk av fondet i investeringsregnskapet - 09400	1 990 000
<i>Beregnet beholdning 31.12.2019</i>	-48 074 196
<i>Beholdning i balanse 31.12.2019</i>	-48 074 196

Bundne driftsfond inkl. næringfond	Beløp:
<i>Beholdning 1.1.2019</i>	-16 358 476
Avsetning til fondet - 15500	-8 685 032
Bruk av fondet i driftsregnskapet - 19500	5 600 414
<i>Beregnet beholdning 31.12.2019</i>	-19 443 093
<i>Beholdning i balanse 31.12.2019</i>	-19 443 093

Ubundne investeringsfond	Beløp:
<i>Beholdning 1.1.2019</i>	-25 873 508
Avsetning til fondet - 05480	-15 185 397
Bruk av fondet i investeringsregnskapet - 09480	5 291 591
<i>Beregnet beholdning 31.12.2019</i>	-35 767 314
<i>Beholdning i balanse 31.12.2019</i>	-35 767 314

Bundne investeringsfond	Beløp:
<i>Beholdning 1.1.2019</i>	-3 586 217
Avsetning til fondet - 05500,05580	-540 462
Bruk av fondet i investeringsregnskapet - 09580	0
<i>Beregnet beholdning 31.12.2019</i>	-4 126 678
<i>Beholdning i balanse 31.12.2019</i>	-4 126 678

Note 13 - Strykingar og rettingar

Driftsrekneskapet er avslutta med mindreforbruk, det har ikkje vore naudsynt med strykingar

Note 14 - Endring av rekneskapsprinsipp og rekneskapsmessig meirforbruk

Verknad av endring i rekneskapsprinsipp blir ført mot egne eigenkapitalkontoar for endring av rekneskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoar kan ikkje disponerast og negativ saldo skal ikkje dekkast inn

Konto for endring av regnskapsprinsipp	31.12.2019	31.12.2018
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)- feriepenger 1992	-2 438 650	-2 438 650
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift) landbrukskontoret 1994	-47 469	-47 469
Sum	-2 486 119	-2 486 119

Note 15 - Kapitalkonto

KAPITALKONTO			
01.01.2019 Balanse (underskudd i kapital)	0,00	01.01.2019 Balanse (kapital)	95 868 677,04
Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	6 914 345,11	Aktivering av fast eiendom og anlegg	24 235 379,22
Nedskrivninger fast eiendom	0,00	Oppskrivning av fast eiendom	0,00
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	10 861 079,01		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	4 408 336,14
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	1 139 210,16	Kjøp av aksjer og andeler	728 905,00
Salg av aksjer og andeler	0,00	Oppskrivning av aksjer og andeler	0,00
Nedskrivning av aksjer og andeler	0,00	Utlån formidlings/startlån	1 310 000,00
Avdrag på formidlings/startlån	987 764,00	Utlån sosial lån	0,00
Avdrag på sosial lån	0,00	Utlån egne midler	0,00
Avdrag på utlånte egne midler	0,00	Utlån næring	0,00
Avdrag på næringsutlån	0,00	Oppskrivning utlån	0,00
Avskrivning sosial utlån	0,00	Avdrag på eksterne lån	8 664 194,00
Avskrevet andre utlån	0,00	Urealisert kursgevinst utenlandslån	0,00
Bruk av midler fra eksterne lån	17 735 973,80	UB Pensjonsmidler (netto)	15 036 944,00
Urealisert kurstap utenlandslån	0,00	Estimatawik pensjonmidler	0,00
UB Pensjonsforpliktelse (netto)	15 851 958,00	Reversing nedskrivning av fast eiendom	0,00
Aga netto pensjonsmidler/forpliktelse	86 392,00	Aga netto pensjonsmidler/forpliktelse	0,00
Estimatawik pensjonforpliktelse	0,00	Reversing nedskrivning av utstyr, mask	0,00
31.12.2019 Balanse Kapitalkonto	96 675 713,32	31.12.2019 Balanse (underskudd i kapital)	0
Avstemming	96 675 713,32		
Differanse	0,00		

Note 16 - Gebyrfinansierte sjølvkosttenester - etterkalkyle 2019

Etterkalkyla for 2019 er utarbeida i samarbeid med EnviDan AS (tidligere Momentum AS):

2019 Etterkalkyle selvkost	Vann	Avløp	Renovasjon	Slamtømming	Totalt
Gebyrinntekter	7 322 309	12 048 475	6 682 999	1 737 151	27 790 934
Øvrige driftsinntekter	161 605	188 666	416	149	350 836
Driftsinntekter	7 483 914	12 237 141	6 683 415	1 737 300	28 141 770
Direkte driftsutgifter	3 215 814	6 737 880	6 345 247	772 827	17 071 768
Avskrivningskostnad	1 091 514	2 553 615	19 914	0	3 665 042
Kalkulatorisk rente (2,30 %)	512 289	724 990	20 382	0	1 257 661
Indirekte netto driftsutgifter	427 326	421 712	294 044	192 373	1 335 455
Indirekte avskrivningskostnad	659	789	138	54	1 639
Indirekte kalkulatorisk rente (2,30 %)	274	276	99	39	689
Driftskostnader	5 247 876	10 439 262	6 679 823	965 293	23 332 254
Resultat	2 236 038	1 797 879	3 592	772 007	4 809 516
Selvkostgrad (%)	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
"Bidrag" til administrasjon og låneutgifter etter ev. subsidiering	2 032 062	3 701 382	334 576	192 466	6 260 486
Selvkostfond 01.01	1 715 287	4 823 574	149 815	0	6 688 676
+ Avsetning til selvkostfond	2 236 038	1 797 879	3 592	0	4 037 509
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (2,30 %)	65 166	131 618	3 487	0	200 271
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	4 016 491	6 753 071	156 895	0	10 926 457
Fremførbart underskudd 01.01	0	0	0	-991 369	-991 369
+ Inndekning av fremførbart underskudd	0	0	0	772 007	772 007
- Kalkulert rentekostnad fremførbart underskudd (2,30 %)	0	0	0	-13 923	-13 923
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	0	0	0	-233 286	-233 286

Note 17 - Usikre forpliktingar, betinga eigedelar og hendingar etter balansedagen

Det er ikkje ført nokre kjente postar eller transaksjonar etter at rekneskapen vart avslutta

Note 18 - Vesentlege postar

Det er ikkje gjort slike transaksjonar i 2019

Note 19 - Verknad av endring rekneskapsprinsipp, rekneskaps-estimat og korreksjon av tidlegare års feil

Det er ikkje gjort slike endringar i 2019

Note 20 - Etablering og avvikling av KF

Hemsedal Energi KF ble gjort om til AS i 2019, jfr. K-sak 74/2018. Inngangsverdi vil bli satt i 2020.

Note 21 – Interkommunalt samarbeid

Selskap	Ansvar:	Teneste:	Deltakrar:	Hemsedal sin eigardel (%)	Kjøp R 2019 (netto og avrunda)
KF'er eid av Hemsedal kommune					
Hemsedal Energi KF – kraft og overføring	Div.	Div.	Hemsedal kommune	100,0%	2.521.000
AS'er der Hemsedal kommune er medeigar					
Vinn AS – arbeidsplass	1000	2731	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>		57.000
Interkommunale selskaper – IKS					
Kommunerevisjon IKS - regnskapsrevisjon	1050	1101	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>	8,3 %	218.000
Kommunerevisjon IKS – attestasjonar	1050	1101	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>	8,3 %	46.000
Kommunerevisjon IKS – forvaltningsrevisjon og bistand	1050	1101	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>	8,3 %	53.000
Kommunerevisjon IKS – styrearbeid/kontrollutval	1050	1101	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>	8,3 %	32.000
Kommunerevisjon IKS – reisetillegg	1050	1101	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>	8,3 %	40.000
PPT og OT nedre Hallingdal IKS	2010	2022/2112	Flå, Nes, Gol og Hemsedal kommune + Buskerud fylke	15,22 %	1.029.000
Hallingdal Renovasjon IKS - renovasjon	3200	3551	Alle <u>Hallingdalskommunane</u> samt Krødsherad	10,54 %	5.904.000
Hallingdal Renovasjon IKS – slamtømming	3200	3501/3541	Alle <u>Hallingdalskommunane</u> samt Krødsherad	10,54 %	248.000
Hallingdal brann- og redningsteneste IKS – brannberedskap	3100	3391	Flå, Nes, Gol, Hemsedal og Ål kommune	25,44 %	4.298.000
Hallingdal brann- og redningsteneste IKS – tilsyn og feiing	3200	3382	Flå, Nes, Gol, Hemsedal og Ål kommune	25,44 %	445.000
IKA Kongsberg IKS – eigartilskot og garanti	1100	1206	<u>Kommunene i Buskerud, Vestfold og Telemark</u>	1,0 %	267.000
Interkommunal §§ 27-28-samarbeid (fordelt etter folketal)					
IKT Hallingdal	1100	1207	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>		4.949.000
<u>Integreringstjenesten</u>	2500	2422	Gol og Hemsedal frå 1.6.2019		864.000
NAV Gol og Hemsedal (1.1 – 31.5 og NAV Hallingdal 1.6 – 31.12) - <u>sosialkontortjenester</u>	2500	2421	Alle <u>Hallingdalskommunane</u> (frå 1.6.2019)		899.000
NAV Gol og Hemsedal (1.1 – 31.5 og NAV Hallingdal 1.6 – 31.12) – <u>Introduksjonsordningen</u>	2500	2751	Alle <u>Hallingdalskommunane</u> (frå 1.6.2019)		2.020.000
NAV Gol og Hemsedal (1.1 – 31.5 og NAV Hallingdal 1.6 – 31.12) – økonomisk sosialhjelp	2500	2811	Alle <u>Hallingdalskommunane</u> (frå 1.6.2019)		878.000
NAV Gol og Hemsedal (1.1 – 31.5 og NAV Hallingdal 1.6 – 31.12) – <u>flyktninger og innvandrere</u>	2500	2512	Alle <u>Hallingdalskommunane</u> (frå 1.6.2019)		609.000
<u>Skatteoppkrevaran i Hallingdal</u>	1000	1202	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>		514.000

Selskap	Ansvar:	Teneste:	Deltakarar:	Hemsedal sin eigardel (%)	Kjøp R 2019 (netto og avrunda)
<u>Barnevernsamarbeid i Hallingdal – barnevernstenesten</u>	2500	2441	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>		2.339.000
<u>Barnevernsamarbeid i Hallingdal – tiltak i heimen</u>	2500	2511	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>		499.000
<u>Barnevernsamarbeid i Hallingdal – fosterheim</u>	2500	2521	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>		5.322.000
<u>Miljøretta helsevern</u>	2540	2331	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>		307.000
<u>Hallingdal sjukestugu – intermediær avdeling</u>	2500	2561	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>		1.031.000
<u>Legevaktordning – Gol og Hemsedal</u>	2540	2412	Gol og Hemsedal		343.000
<u>Nattlegevaktordning – Hallingdal</u>	2540	2412	Gol, Hemsedal, Ål og Hol		911.000
Interkommunalt samarbeid – anna organisering					
<u>Regionrådet</u>	1050	1004	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>		357.000
<u>SLT-koordinator</u>	1100	2424	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>		60.000
<u>Hallingdal Etablerersenter</u>	3400	3252	Alle <u>Hallingdalskommunane</u> + Buskerud Fylke		156.000
<u>Hallinghelse - diverse</u>	2500	2331	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>		307.000
<u>Krisesenter</u>	2500	2421	Alle <u>Hallingdalskommunane</u>		424.000
<u>Stiftelsen <u>Buskerudmuseene</u></u>	2010	3751	<u>Hallingdalskommunane,</u> Buskerud fylke		99.000
<u>Skogpleie</u>	3400	3291	Gol og Hemsedal kommune		240.000
Anna					
<u>Hemsedal kyrkjelege fellesråd</u>	2010	3901	Hemsedal		1.844.000
<u>Frivilligsentralen</u>	2500	3853	Hemsedal		550.000
Totalt 2019 - avrunda					40.310.000